

PROP DE VOSALTRES

Jornada Mundial dels Pobres

Estimats diocesans:

S'ha repetit molt una anècdota ocorreguda en el conclave que va triar com a papa el cardenal Jorge M. Bergoglio. Quan semblava que, en el recompte, la majoria dels vots anava a parar a la seva persona, un cardenal brasiler s'hi va acostar i li va dir: «No t'oblidis dels pobres», recordant-li la intenció i el discerniment dels Apòstols en els primers moments de l'evangelització que pretenien, seguint el mandat de Jesús, portar el missatge a tots els pobles i a totes les persones, sense tenir en compte la seva condició social, amb la preferència pels pobres.

Era, per dir-ho així, un desafiament que el papa Francesc està portant endavant en la seva vida i en el seu ministeri. Ara és, alhora, un programa d'actuació. Sovint apareix en els seus escrits, és una constant en les seves allocucions i repeteix amb insistència que l'atenció i la cura dels pobres és el camí de l'Església. No es queda només en paraules, pren algunes iniciatives que fan evident aquesta preocupació, com els donatius a les comunitats amb catàstrofes sobtades, els viatges pastorals a nacions amb la societat poc desenvolupada i amb els seus ciutadans en la misèria, la sol·licitud cap als captaires que s'agrupen a la rodalia del Vaticà... I també aquesta Jornada Mundial dels Pobres amb la invitació a tots els catòlics del món perquè reflexionin, resin i es comprometin a estimar els pobres i a procurar erradicar la pobresa. N'és la sisena edició i em sembla que està sent ben acollida per tothom. És el meu desig que també ho sigui

en els diferents sectors pastorals i ambients socials de la nostra diòcesi.

La Jornada d'enguany se celebra el diumenge 13 de novembre, i el Papa ens escriu un Missatge per a l'ocasió que ha titulat **Jesucrist es va fer pobre per vosaltres** (cf. 2Co 8,9). Comença dient que es presenta com una sana interpel·lació per ajudar-nos a reflexionar sobre el nostre estil de vida i sobre tantes pobreses del moment actual en què la sortida de la tempesta de la pandèmia i l'entrada en la guerra d'Ucraïna s'afegeix a les altres guerres regionals.

La insensatesa de la guerra genera molts pobres i la violència afecta els indefensos i els més febles. El Sant Pare fa un breu repàs al passat, amb la destrucció de Jerusalem i la deportació i mort dels seus habitants, l'actitud de Pau davant la resta dels Apòstols en la seva visita a Jerusalem, algunes indicacions i denúncies dels primers teòlegs i pastors

de l'Església quan deien que «a ningú li falti el que és necessari» i els successius enfrontaments i guerres al llarg de la història. Elogia la solidaritat que les dificultats han propiciat entre moltes persones i afirma que ara és el moment de no cedir i de renovar la motivació inicial de l'acolliment i l'abraçada. Com a membres de la societat civil, diu, cal mantenir viva la crida als valors de llibertat, responsabilitat, fraternitat i solidaritat. I que com a cristians trobem sempre en la caritat, en la fe i en l'esperança el fonament del nostre ésser i nostre actuar.

Hi ha una frase que val la pena accentuar: «en definitiva, la generositat cap als pobres troba la seva motivació més forta

en l'elecció del Fill de Déu, que Ell mateix va voler fer-se pobre». Això conté una paradoxa, difícil d'acceptar, perquè contrasta amb la lògica humana: hi ha una pobresa que enriqueix. La veritable riquesa no consisteix a acumular tresors sinó en l'amor recíproc que ens fa portar les càrregues els uns dels altres perquè ningú quedi abandonat o exclòs. Continua la reflexió dient que hi ha una pobresa que mata (misèria, explotació, violència, injusta distribució) i una pobresa que allibera: l'amor veritable i gratuït.

Acaba amb un record especial a sant Charles de Foucauld, canonitzat el maig passat.

Us convido a la lectura del Missatge i a la reflexió que el Papa ens proposa.

Amb el meu afecte i benedicció,

† **Salvador Giménez Valls**
Bisbe de Lleida

NOTÍCIES

El Sínode s'allargarà fins al 2024

El papa Francesc ha anunciat la decisió d'allargar el Sínode dels Bisbes fins al 2024.

Amb aquest canvi, anunciat al final de l'Àngelus del 16 d'octubre a la plaça de Sant Pere del Vaticà, l'assemblea que el papa Francesc va convocar per al 2023 tindrà dues sessions: la primera, la del mes d'octubre d'enguany i, la segona, a l'octubre del 2024.

«El camí sinodal requereix no tenir pressa» ha subratllat el Papa, que assegura que la decisió d'allargar aquest procés d'escolta respon a tenir «un temps més ampli de discerniment». Per fer efectiu aquest canvi, un comunicat de la Secretaria General del Sínode explica que el papa Francesc es va remetre a la Constitució apostòlica *Episcopalis Communio*, que contempla aquesta possibilitat a l'article 3.

CERCA DE VOSOTROS

Jornada Mundial de los Pobres

Queridos diocesanos:

Se ha repetido mucho una anécdota ocurrida en el cónclave que eligió como papa al cardenal Jorge M. Bergoglio. Cuando parecía que, en el recuento de votos, la mayoría de los votos iba a parar a su persona, un cardenal brasileño se acercó y le dijo: «No te olvides de los pobres» recordando la intención y el discernimiento de los Apóstoles en los primeros momentos de la evangelización que pretendían, siguiendo el mandato de Jesús, llevar el mensaje a todos los pueblos y a todas las personas independientemente de su condición social, con preferencia a los pobres.

Era por así decirlo un desafío que el papa Francisco está llevando adelante en su vida y en su ministerio. Es, al mismo tiempo, un programa de actuación. Aparece muchas veces en sus escritos, es una constante en sus alocuciones y repite con insistencia que la atención y el cuidado de los pobres es el camino de la Iglesia. No se queda sólo en palabras, toma algunas iniciativas que hacen patente esta preocupación como los donativos a las comunidades con catástrofes repentinas, los viajes pastorales a naciones con la sociedad poco desarrollada o en la miseria de sus ciudadanos, la solicitud hacia los mendigos que se agrupan en las cercanías del Vaticano... Y también esta Jornada Mundial de los Pobres con una invitación a todos los católicos del mundo para que reflexionen, recen y se comprometan a amar a los pobres y a procurar erradicar la pobreza. Es la sexta edición. Me parece que está siendo bien acogida por todos. Es mi deseo que sea así también en los distintos sectores pastorales y ambientes sociales de nuestra diócesis.

La Jornada de este año se celebra el domingo 13 de noviembre, y nos escribe el Papa un mensaje para la ocasión. Lo ha titulado **Jesucristo se hizo pobre por ustedes** (cf. 2Cor 8,9), empieza diciendo que se presenta como una sana provocación para ayudarnos a reflexionar sobre nuestro estilo de vida y sobre tantas pobrezas del momento presente saliendo de la tempestad de la pandemia y entrando en la guerra de Ucrania que se agrega a otras guerras regionales.

La insensatez de la guerra genera muchos pobres y la violencia afecta a los indefensos y a los más débiles. El Santo Padre hace un somero repaso al pasado con la destrucción de Jerusalén y la deportación y muerte de sus habitantes, la actitud de Pablo ante el resto de los Apóstoles en su visita a Jerusalén, algunas indicaciones y denuncias de los primeros teólogos y pastores de la Iglesia cuando decían que «a nadie le falte lo necesario» y los sucesivos enfrentamientos y guerras a lo largo de la historia. Elogia la solidaridad que las dificultades han propiciado entre muchas personas y afirma que ahora es el momento de no ceder y de renovar la motivación inicial de la acogida y del abrazo. Como miembros de la sociedad civil, dice, mantengamos viva la llamada a los valores de libertad, responsabilidad, fraternidad y solidaridad. Y como cristianos encontremos siempre en la caridad, en la fe y en la esperanza el fundamento de nuestro ser y nuestro actuar.

Hay una frase que merece la pena acentuar: «en definitiva, la generosidad hacia los pobres encuentra su motivación más fuerte en la elección del Hijo de Dios que quiso hacerse pobre Él mismo». Ello encierra una paradoja, difícil de aceptar porque contrasta con la lógica humana: hay una pobreza que enriquece; la verdadera riqueza no consiste en acumular tesoros sino en el amor recíproco que nos hace llevar las cargas los unos de los otros para que nadie quede abandonado o excluido. Continúa la reflexión diciendo que hay una pobreza que mata (miseria, explotación, violencia, injusta distribución) y una pobreza que libera, el amor verdadero y gratuito.

Acaba con una mención especial hacia san Carlos de Foucauld, canonizado el pasado mayo.

Invito a la lectura del Mensaje y a la reflexión que nos propone el Papa.

Con mi afecto y bendición,

† **Salvador Giménez Valls**
Obispo de Lleida

Campanya per apadrinar teules a l'església de Montserrat

La Parròquia de la Mare de Déu de Montserrat, de la partida d'Alpicat de Lleida, ha posat en marxa una campanya de donatius per fer front a les obres de reforma de la teulada del temple. La iniciativa, sota el títol «Apadrina una teula», pretén recaptar fons per poder sufragar els més de 30.000 euros de l'actuació, que consistirà en aïllar la teulada i substituir les teules actuals, moltes de les quals estan trencades. L'acció preveu que els donants puguin fer

una aportació de 50 € per una teula, de 250 € per cinc teules o de 500 € per un metre quadrat de teulada.

Les obres, que inicialment estaven previstes per a l'estiu, van començar a mitjans d'octubre i s'estima que duraran un mes. L'actuació comprèn els dos trams de teulada de la nau central, la teulada de les capelles laterals i la del campanar.

La teulada de la Parròquia de la Mare de Déu de Montserrat és

la mateixa des de la seva inauguració, fa seixanta-cinc anys. En aquest temps només s'hi han fet actuacions puntuals de manteniment quan ha calgut, però ara s'aborda una reforma profunda.

Les persones que col·laborin amb l'apadrinament de teules, en rebran una com a record per la seva contribució. Els donatius es poden fer per Bizum ONG 03626 o per transferència bancària al compte ES85-0081-0455-9200-0620-9228.

D'altra banda, les obres de restauració de l'Església de Sant Llorenç han obligat a traslladar la celebració de les misses al local parroquial, al costat del temple. En les últimes setmanes s'han hagut de fer treballs per adequar l'espai per poder acollir els fidels i poder fer les celebracions religioses mentre durin les obres que finança la Fundació "La Caixa" dins el programa «Temps de Gòtic».

Recés d'Advent de joves a Poblet

La Delegació Pastoral de Joves organitza el Recés d'Advent d'aquest any a la Casa dels Salesians del Monestir de Poblet, entre els dies 9 i 11 de desembre. El predicador d'aquest recés serà Mn. Xavier Navarro, sacerdot del Bisbat i doctor en Teologia.

El termini per a inscriure-s'hi s'acaba el 25 de novembre i té un preu de 60 euros. El nombre de places és limitat.

La Delegació Pastoral de Joves va convocar el passat 14 d'octubre una trobada a la Casa de l'Església per explicar les diferents activitats que preveuen desenvolupar al llarg del curs, que culmi-

narà amb la Jornada Mundial de la Joventut de Lisboa. El bisbe Sal-

vador va inaugurar la trobada, que va tenir un marcat to festiu.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

@Pontifex_es: «La riquesa veritable no consisteix a multiplicar quant es posseeix, sinó a compartir-ho equitativament amb qui tenim al nostre voltant» (27 de maig).

@Pontifex_es: «Preguem junts avui per les nostres comunitats religioses perquè, de manera profètica, es posin al servei de la cura de la nostra casa comuna i dels últims» (28 de maig).

@Pontifex_es: «Escollar és el primer i indispensable ingredient del diàleg i de la bona comunicació. No es comunica si abans no s'ha escoltat, i no es fa bon periodisme sense la capacitat d'escoltar» (29 de maig).

@Pontifex_es: «La diversitat de religió no justifica la indiferència o l'enemistat. És més, a partir de la fe religiosa, un pot convertir-se en artesà de la pau i no romandre com a espectador inert del mal de la guerra i de l'odi» (30 de maig).

Jornada de Pastoral de la Salut sobre la malaltia i el sofriment

La Casa de l'Església va acollir, el passat 22 d'octubre, la Jornada de Pastoral de la Salut dedicada a la «Malaltia, sofriment i creu», que va reunir primeres autoritats en la matèria per acostar la realitat de la feina que es fa des de l'Església als hospitals en l'atenció als malalts, a les famílies i als sanitaris. Una de les

conclusions de les diferents ponències és que no es pot atendre els malalts tenint en compte només la seva biologia, sinó que també cal tenir present la biografia de cadascú. Els malalts no són «coses» sinó persones, sigui quina sigui la seva situació, i cal atendre-les com a tals, amb amor, afecte i empatia.

La primera conferència, amb el mateix títol que la Jornada, la va pronunciar el bisbe José Luis Redrado, secretari emèrit del Pontifici Consell per la Pastoral de la Salut. A continuació, va intervenir Rudesindo Delgado, director del Departament de la Pastoral de Salut de la Conferència Episcopal Espanyola durant 20 anys, parlant sobre el camí sinodal de la Pastoral de la Salut. Per últim, Mariluz López Mañero, teòloga i responsable del servei de Pastoral de l'Hospital Sant Joan de Déu de Saragossa, va tancar el matí amb el tema «L'acompanyament espiritual i religiós: un bastó en el camí de la malaltia».

La jornada va finalitzar amb el lliurament d'una placa a Mn. Àngel Escalés pels seus anys de dedicació a l'atenció espiritual a l'Hospital Arnau de Vilanova de Lleida. Els assistents també van tenir l'oportunitat de comprar el llibre *Id y curad enfermos*, de Mons. Redrado.

Segon aniversari de la Botiga de Comerç Just

Càritas Diocesana de Lleida i Oxfam Intermón Lleida han celebrat aquest octubre el segon aniversari de la Botiga de Comerç Just que funciona des de l'any 2020 al carrer del Doctor Fleming de Lleida.

La festa va ser pràcticament com la inauguració oficial de l'establiment amb dos anys de retard, ja que en el seu moment no es va poder fer una inauguració com toca a causa de la pandèmia de Covid-19.

Desenes de persones van assistir als parlaments, a les actuacions musicals en directe i a la degustació de productes de comerç just.

D'altra banda, la Unitat Pastoral Pílar-Magdalena ha acollit l'exposició or-

ganitzada per Càritas i Oxfam Intermón per exemplificar com la realitat

del Comerç Just empodera dones concretes d'arreu del món.

REFLEXIONS

Què esperem?

La rutina en escoltar els textos de la litúrgia, sobretot en la celebració de l'Eucaristia, ens porta a no parar atenció en el que està recitant el mossèn. Si bé és cert, que moltes vegades la manera com es llegeix el missal o el mateix llenguatge amb què està escrit, no ajuda massa a la perfecta comprensió del que s'està dient.

Per això cal fixar-se bé en curioses expressions que es reciten sense massa importància i que sense adonar-nos ajuden a trobar el ple sentit al què estem fent en l'Eucaristia. Avui us presento una preuada perla amagada entre el text litúrgic del ritu de la comunió. Cada diumenge, en cada eucaristia, escoltem: «Mentre esperem l'acompliment de la nostra esperança.»

Aquí, si fóssim un d'aquells nens curiosos que volen aprendre a base de preguntar, aturariem cridant el mossèn sense deixar-lo acabar: «I quina és la nostra esperança?» És el moment on cadascú ha de respondre: «Què esperem? Quina és la meua esperança?». El llistat de respostes pot ser infinit, acostumem a esperar moltes coses, la majoria bones i il·loables. Però la nostra esperança no és individual, l'esperança del cristià és col·lectiva. El què esperem ho esperem per tots. I com també cantem a missa: «la nostra esperança, ningú no ens la prendrà».

Arriba el moment de deixar continuar el mossèn: l'acompliment de la nostra esperança és «la manifestació de Jesucrist, el nostre Salvador». Quina esperança més curiosa que tenim els cristians, i què profunda. La podem traduir en una altra aclamació que repetim de rutina: «Veniu, Senyor Jesús!». Apa, esperem-ho! Realment esperem això?

Mn. Valentí Alonso i Roig
Rector a diverses parròquies del Penedès

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

14. ■ Dilluns (lit. hores: 1a setm.) [Ap 1,1-4;2,1-5 / Sl 1 / Lc 18,35-43]. Sant Serapi, primer màrtir mercedari; sant Josep Pignatelli, prev. jesuïta; santa Veneranda, vg.

15. ■ Dimarts [Ap 3,1-6.14-22 / Sl 14 / Lc 19,1-10]. Sant Albert el Gran (†1280), bisbe de Ratisbona i dr. de l'Església (dominicà), patró dels naturalistes; sant Eugeni, bisbe de Toledo;

sant Leopold (s. XII), noble, patró d'Àustria.

16. ■ Dimecres [Ap 4,1-11 / Sl 150 / Lc 19,11-28]. Santa Margarida d'Escòcia (†1093), reina, nascuda a Hongria; santa Gertrudis (1256-1303), vg. cistercenca a Helfta.

17. □ Dijous [Ap 5,1-10 / Sl 149 / Lc 19,41-44]. Santa Isabel d'Hongria (1207-1231), princesa viuda, serventa

dels malalts; sant Gregori Taumaturg, bisbe de Neocesarea (s. III).

18. ■ Divendres [Ap 10,8-11 / Sl 118 / Lc 19,45-48]. Dedicació de les basíliques de sant Pere i sant Pau, apòstols, a Roma; sant Romà, mr.; sant Aureli, mr.; santa Rosa Filipina, primera missionera del Sagrat Cor.

19. ■ Dissabte [Ap 11,4-12 / Sl 143 / Lc 20,27-40]. Sant Crispí, bisbe

d'Écija; sant Faust o Fost, diaca i mr.; sant Abdies, profeta (s. V aC); santa Matilde, vg. monja cistercenca.

20. □ Diumenge vinent, Nostre Senyor Jesucrist, Rei de tot el Món (lit. hores: 2a setm.) [2S 5,1-3 / Sl 121 / Col 1,12-20 / Lc 23,35-43]. Beates Isabel Ferrer i Sabrià i companyes, vgs. i mrs. Sants Octavi i Adventor, soldats mrs.; sant Benigne, bisbe i mr. (s. II).

Diuenge XXXIII de durant l'any (C)

COMENTARI

«Sofrint amb constància us guanyareu la vostra vida»

L'evangeli d'avui, ni que sembli que es refereixi a la fi del món, en realitat parla només de la fi de Jerusalem. A partir de l'anunci d'aquesta fi, Jesús adverteix de les persecucions contra els cristians: *Se us enduran detinguts, us perseguiran, us conduiran a les sinagogues i a les presons, us presentaran als tribunals dels reis o als governadors acusats de portar el meu nom.* Això evidentment no és privatiu de cap moment de la història. Podem dir que l'Església des que existeix ha estat perseguida. Però el Senyor no abandona mai els perseguits fins al punt que no cal preocupar-se de la defensa: *Jo mateix un donaré una eloqüència i una saviesa, i cap dels vostres acusadors no serà capaç de resistir-la o de contradir-la.* I tampoc no hem de perdre la confiança en el Senyor: *No es perdrà ni un sol dels vostres cabells. Sofrint amb constància us guanyareu per sempre la vostra vida.* Però fins i tot la persecució té un aspecte positiu, ens permet manifestar la nostra fe: *Serà una ocasió de donar testimoni.* És impressionant llegir els relats de martiri d'ara i d'abans, com tots els màrtirs proclamen amb gran valentia la seva fe i fins i tot la seva alegria en aquells moments. És un dels grans testimonis de fe. Podríem dir que es fa visible la presència de Déu en els perseguits. Les paraules de Jesús ens fan mirar les persecucions des d'un altra òptica. Malaquies sí que ens parla de la fi del món però amb un missatge clar: *Els orgullosos i els injustos seran igual que rostoll, i aquell dia quan arribi els incendiarà. Però per a vosaltres que venereu el meu nom, sortirà el sol de la felicitat.* La fi del món no ens ha d'inspirar cap por. I sant Pau dona una màxima molt clara a tots aquells que amb l'excusa de la propera fi del món, no fan res: *Qui no vulgui treballar, que no mengi....* Per això la paraula de l'apòstol és clara: *que treballin en pau per guanyar-se el pa que mengen.* Ni la persecució ni les dificultats de cada dia no poden fer minvar la nostra confiança total en el Senyor ni el nostre treball.

Mn. Jaume Pedrós

▶ Lectura de la profecia de Malaquies (MI 3,19-20a)

Vindrà aquell dia abrusador com una fornall. Tots els orgullosos i els injustos seran igual que rostoll, i aquell dia, quan arribi, els incendiarà, no en deixarà ni l'arrel ni la tija, diu el Senyor de l'univers. Però per a vosaltres, que venereu el meu nom, sortirà el sol de la felicitat, i els seus raigs seran saludables.

▶ Salm responsorial (97)

R. *Ve el Senyor a judicar amb raó tots els pobles.*

▶ Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Tessalònica (2Te 3,7-12)

Germans, ja sabeu què heu de fer si voleu imitar-nos. Entre vosaltres no vivíem mai desvagats, i a ningú no demanàvem de franc el pa que menjàvem, sinó que ens escarrassàvem treballant nit i dia per no afeixugar ningú dels vostres. No és que no tinguem dret a la nostra manutenció, però volíem donar-vos un exemple amb la nostra vida, perquè vosaltres l'imitéssiu. Recordeu que quan érem entre vosaltres us repetíem aquesta regla: «Qui no vulgui treballar, que no mengi.» Us escrivim això perquè sentim dir que alguns de vosaltres viuen desvagats i, a més de no treballar, es posen on no els demanen. A tots aquests, els ordenem i els recomanem en nom de Jesucrist, el Senyor, que treballin en pau per guanyar-se el pa que mengen.

▶ Lectura de l'Evangeli segons sant Lluç (Lc 21,5-19)

En aquell temps, alguns parlaven del temple, fent notar les seves pedres magnífiques i les ofrenes que el decoraven. Jesús digué: «Això que veieu, vindran dies que tot serà destruït: no quedarà pedra sobre pedra.» Llavors li preguntaren: «Mestre, quan serà tot això i quin senyal anunciarà que està a punt de succeir?» Jesús respongué: «Estigueu alerta, no us deixeu enganyar, perquè vindran molts que s'apropiaran el meu nom. Diran: "Soc jo", i també: "Ja arriba el moment." Deixeu-los estar; no hi aneu, amb ells. I quan sentireu parlar de guerres i de revoltes, no us alarmeu. Això ha de succeir primer, però la fi no vindrà de seguida.» Després els deia: «Una nació prendrà les armes contra una altra, i un regne contra un altre regne. Hi haurà grans terratrèmols, fams i pestes pertot arreu, passaran fets espantosos i apareixeran al cel grans senyals d'amença. Però abans de tot això se us enduran detinguts, us perseguiran, us conduiran a les sinagogues o a les presons, us presentaran als tribunals dels reis o als governadors, acusats de portar el meu nom. Serà una ocasió de donar testimoni. Feu el propòsit des d'ara de no preparar-vos la defensa: jo mateix us donaré una eloqüència i una saviesa, i cap dels vostres acusadors no serà capaç de resistir-la o de contradir-la. Sereu traïts fins i tot pels pares, pels germans, parents i amics, en mataran alguns de vosaltres, i sereu odiats de tothom pel fet de portar el meu nom. Però no es perdrà ni un dels vostres cabells. Sofrint amb constància us guanyareu per sempre la vostra vida.»

▶ Lectura de la profecia de Malaquías (Mal 3,19-20a)

He aquí que llega el día, ardiente como un horno, en el que todos los orgullosos y malhechores serán como paja; los consumirá el día que está llegando, dice el Señor del universo, y no les dejará ni copa ni raíz. Pero a vosotros, los que teméis mi nombre, os iluminará un sol de justicia y hallaréis salud a su sombra.

▶ Salmo responsorial (97)

R. *El Señor llega para regir los pueblos con rectitud.*

▶ Lectura de la segunda carta del apóstol san Pablo a los Tesalonicenses (2Tes 3,7-12)

Hermanos:

Ya sabéis vosotros cómo tenéis que imitar nuestro ejemplo: No vivimos entre vosotros sin trabajar, no comimos de balde el pan de nadie, sino que, con cansancio y fatiga, día y noche, trabajamos a fin de no ser una carga para ninguno de vosotros. No porque no tuviéramos derecho, sino para daros en nosotros un modelo que imitar. Además, cuando estábamos entre vosotros, os mandábamos que, si alguno no quiere trabajar, que no coma. Porque nos hemos enterado de que algunos viven desordenadamente, sin trabajar, antes bien metiéndose en todo. A esos les mandamos y exhortamos, por el Señor Jesucristo, que trabajen con sosiego para comer su propio pan.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Lucas (Lc 21,5-19)

En aquel tiempo, como algunos hablaban del templo, de lo bellamente adornado que estaba con piedra de calidad y exvotos, Jesús les dijo: «Esto que contempláis, llegarán días en que no quedará piedra sobre piedra que no sea destruida». Ellos le preguntaron: «Maestro, ¿cuándo va a ser eso?, ¿y cuál será la señal de que todo eso está para suceder?». Él dijo: «Mirad que nadie os engañe. Porque muchos vendrán en mi nombre diciendo: "Yo soy", o bien: "Está llegando el tiempo"; no vayáis tras ellos. Cuando oigáis noticias de guerras y de revoluciones, no tengáis pánico. Porque es necesario que eso ocurra primero, pero el fin no será enseguida». Entonces le decía: «Se alzarán pueblo contra pueblo y reino contra reino, habrá grandes terremotos, y en diversos países, hambres y pestes. Habrá también fenómenos espantosos y grandes signos en el cielo. Pero antes de todo eso os echarán mano, os perseguirán, entregándoos a las sinagogas y a las cárceles, y haciéndoos comparecer ante reyes y gobernadores, por causa de mi nombre. Esto os servirá de ocasión para dar testimonio. Por ello, meteos bien en la cabeza que no tenéis que preparar vuestra defensa, porque yo os daré palabras y sabiduría a las que no podrá hacer frente ni contradir ningún adversario vuestro. Y hasta vuestros padres, y parientes, y hermanos, y amigos os entregarán, y matarán a algunos de vosotros, y todos os odiarán a causa de mi nombre. Pero ni un cabello de vuestra cabeza perecerá; con vuestra perseverancia salvaréis vuestras almas.»